

НАГРАДИ ОТ КОНКУРСА ЗА ВИСОКИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ НА СУБ` 2019

ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

ДИПЛОМ ЗА ВИСОКИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ

Доц. д-р **БЛАГОВЕСТА ИВАНОВА ИВАНОВА-ЦОЦОВА**, Висше строително училище „Любен Каравелов“, за монографията „**Българският архитектурен комплекс на Златния рог**“, изд. „Парадигма“, 2018, 480 с. Целта на изследването, което има интердисциплинарен характер, е пълно историко-архитектурно-конструктивно и художествено проучване на архитектурния комплекс чрез архивни документи и чрез работа на терен. Архитектурният комплекс има значение за българската идентичност поради същественото му значение за църковните борби и за независимостта на българската църква във времето след Кримската война. Комплексът се състои от три вида църкви – дървена, зидана и желязна и един метох, замислени са в единна връзка и това е основание да се разглеждат като архитектурен комплекс. Голяма част от проучванията са свързани с „Желязната“ църква „Св. Стефан“, която е уникален и рядък паметник на архитектурата, единствена в Югозападна Европа. Използваните методи на изследването са: диахронни и синхронни; методи на хронологично проследяване и на историческо моделиране. Настоящият вид на сградата е проектиран през 1892 – 1894 г. Конструкцията ѝ е изпълнена с висококачествена легирана стомана, а храмът е декориран с чугунени и цинкови отливки, което води до днешното популярно название на зданието – „Желязната църква“. Обърнато е внимание на историческите условия и обстоятелства в България и сред българите в Истанбул, при които се осъществява строителството на дървена, зидана и стоманена църкви. Въз основа на езиковите текстове на запазените чертежи и топологията на сградите е построен цифров модел на църквата, което е практическото приложение на изследването. Монографията е най-пълното досега изследване на архитектурния комплекс „Златния рог“, включващ уникалната и красива „Желязна църква“. „Св. Стефан“, която е знаков паметник на българската култура и националната идентичност.

ЕСТЕСТВЕНИ НАУКИ

ДИПЛОМ ЗА ВИСОКИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ

Проф. д.м.н. АНЖЕЛА СЛАВОВА-ПОПИВАНОВА от Института по математика и информатика – БАН, за монографията с автори: **A. Slavova, P. Zecca „Modeling Natural Phenomena via Cellular Nonlinear Networks“**, Cambridge Scholar Publishing, 2017, 206 с. В монографията е представен модел, описващ вълната на разпространение на цунами от нейното възникване, движение и превръщането ѝ в разрушителна природна сила. Авторката установява, че подходящи уравнения са тези, които моделират разпространението на дълги вълни в променливи дълбочини. Тъй като и най-мощните компютри нямат възможността да намерят точните решения на нелинейните вълни, в монографията се дефинират клетъчно нелинейни мрежи, чрез които се създават математически модели на вълните цунами, вълновото уравнение в плитки води, дълги водни вълни с нелинейни върхове. Изучен е и моделът на торнадото. Процесите при това

явление показват строгата нелинейност и неравновесие при неговото формиране и съществуване. Поради тези негови характеристики перфектен модел за явлението не може да се създаде. Авторката предлага клетъчно нелинейни мрежи за числено решаване на завихрянето като флуидна динамична система.

ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

ГРАМОТА ЗА ВИСОКИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ

Авторски колектив от МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна: *проф. д-р Антония Димова-Йорданова, доц. д-р Елка Игнатова Атанасова, доц. д-р Любомира Драгомирова Коева-Димитрова, доц. д-р Мария Димитрова Рохова-Йорданова, проф. д-р Тодорка Игнатова Костадинова и проф. д-р Стефка Михайлова Коева* за изданието: „**Bulgaria: Health systems review. Health Systems in Transition**“, 2018, 230 с., част от поредицата на Европейската обсерватория за здравни системи и политики – „Здравни системи в преход“. Книгата представлява актуален анализ и оценка на управлението, финансирането, предоставянето на здравни услуги и работата на здравната система в България, както и на осъществените здравни реформи през последните години. В изследването се анализират тенденциите и се представят доказателства, както и се търсят отговори на основни въпроси, свързани с функционирането и развитието на здравната система в България по отношение на качеството, ефективността, равнопоставеността, достъпността до здравни услуги и работата на здравната система в България, както и осъществяването на здравни реформи през последните години. Изследвана е здравната система в нейната цялост, тясно свързана с политическия процес и вземането на решения в здравеопазването. В този научен труд се прави задълбочен преглед, анализ и научен коментар на проведените през последните години (2012 – 2018) реформи в здравеопазването и очертава основните предизвикателства и проблеми в тази насока.

КОНКУРС ЗА ВИСОКИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ В ДИСЕРТАЦИИ

ХИМИЧЕСКИ НАУКИ

ДИПЛОМ

Д-р РАДОСТИНА НИКОЛАЕВА ИВАНОВА (род. 1991 г.) от Института по органична химия с център по фитохимия – БАН, за дисертация на тема: **„Многокомпонентни наноструктурирани катализатори на основата на мезопорести цериев и титанов оксиди: получаване, характеризирани и каталитични свойства в реакция на пълно окисление на етилацетат“**, 236 с. Научни консултанти: проф. д.н. Тая Цончева и доц. д-р Момчил Димитров. Рецензенти: проф. д-р Александър Елияс и проф. д-р Татяна Табакова.

Д-р Радостина Иванова е понастоящем главен асистент в Институт по органична химия с център по фитохимия – БАН. Завършила е Факултета по химия и фармация към СУ „Св. Климент Охридски“ със специалности екохимия и функционални материали. Основните ѝ научни интереси и направления в работата са свързани с нови нанокompatитни материали – получаване и характеризирани с различни физикохимични техники, модифициране на мезопорести материали с наноразмерни преходни метали и

метални оксиди, наноразмерни метал/металооксидни частици в порести матрици, адсорбция, катализ, елиминиране на летливи органични компоненти от токсични газови емисии. През 2017 г. е отличена с наградата на БАН „Акад. Иван Евстратиев Гешов“ за най-млад учен до 30 години в областта на нанонауките, новите материали и технологии. В момента е ръководител на проект по програма за подпомагане на младите учени в БАН на тема: „Разработване на наноструктурирани мезопорести металооксидни системи на основата на промотирани с мед манган-цериевооксидни материали като катализатори за елиминиране на токсични емисии от етилацетат“.

Целта на дисертацията, която тя представи в конкурса, е получаване на високоефективни катализатори за унищожаване на вредни газови емисии от летливи органични съединения чрез синтез на съвременни наноразмерни мултикомпонентни металооксидни системи на основата на цериев и титанов оксиди. Като модел е използван етилацетатът, тъй като е един от най-трудно окисляемите замърсители на въздуха. Във връзка с резултатите на дисертацията са представени 12 публикации (9 статии с импакт фактор, 3 статии – без импакт фактор). Досега са забелязани 26 цитирания от чуждестранни източници.

ГРАМОТА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА НАГРАДА НА ФОНДАЦИЯ „ЕВРИКА“

Д-р ИВАНКА ДИМИТРОВА ПЕТРОВА-ДОЙЧЕВА (род. 1996 г.) от Института по механика – БАН, за дисертация на тема: **„Реология, механични и термични свойства на трифазни полимерни нанокompозити“**, 170 с. Научен ръководител: проф. д.т.н. Румяна Коцилкова. Научен консултант: доц. д-р Евгени Иванов. Рецензенти: акад. Ячко Иванов и доц. д.т.н. Даниела Карашанова.

Д-р Иванка Петрова-Дойчева е главен асистент в Института по механика – БАН в Отворена лаборатория по експериментална микро- и наномеханика. Завършила е Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“, специалност „Пречистване на води“. Професионалните ѝ интереси са свързани с полимерни нанокompозити, обработка и характеризирание, реология на полимерни нанокompозити, нано-, микро- и макро- механика. Участвала е в редица международни проекти. През 2015 г. е получила награда „Най-добър млад механик“ на Националния комитет по теоретична и приложна механика.

Целта на дисертацията е да бъдат разработени и изучени трифазни полимерни нанокompозити от изотактен полипропилен, съдържащи многостенни въглеродни нанотръбички и органоглина, които да са леки материали с отлична комбинация от физични и механични свойства, подходящи за структурни и функционални приложения. Във връзка с резултатите на дисертацията са публикувани 3 статии (1 – с импакт фактор, 1 статия – без импакт фактор, 1 – в сборник доклади от конференция). Забелязани са 3 цитирания на публикуваните резултати. Представени са и 8 постера на наши и чужди научни прояви.